

UCHWAŁA Nr XXIV/197/2012
Rady Gminy Wodzisław
z dnia 21 września 2012 roku

w sprawie: zatwierdzenia „Planu Odnowy Miejscowości Nawarzyce”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591; z 2002r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806, z 2003r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568; z 2004r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203, z 2005r. Nr 172, poz. 1441, Nr 175, poz. 1457; z 2006r. Nr 17, poz. 128, Nr 181, poz. 1337; z 2007r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974, Nr 173, poz. 1218; z 2008r. Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458; z 2009r. Nr 52, poz. 420, Nr 157, poz. 1241; z 2010r. Nr 28, poz. 142, Nr 28, poz. 146, Nr 106, poz. 675, Nr 40, poz. 230; z 2011r. Nr 117, poz. 679, Nr 134, poz. 777, Nr 21, poz. 113, Nr 217, poz. 1281, Nr 149, poz. 887; z 2012r. Nr 567), Rada Gminy Wodzisław uchwała co następuje:

§ 1.

Zatwierdza się „Plan Odnowy Miejscowości Nawarzyce” przyjęty uchwałą Nr I/2012 Zebrania Wiejskiego Sołectwa Nawarzyce z dnia 1 września 2012r. stanowiący załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wodzisław.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

Plan Odnowy Miejscowości jest dokumentem niezbędnym przy ubieganiu się o zewnętrzne środki finansowe. Jednym z takich źródeł jest dofinansowanie w ramach działania 413 „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” dla operacji, które odpowiadają warunkom przyznania pomocy w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego PROW 2007 – 2013.

„Plan odnowy miejscowości Nawarzyce” stanowi załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

Uchwalenie wyżej wymienionego Planu pociąga za sobą skutki finansowe w wysokości 102 800,00 PLN z czego 80% wartości netto zostanie zwrócone w ramach funduszy strukturalnych.

Załącznik Nr 1

do uchwały Nr XXIV/197/2012
Rady Gminy Wodzisław
z dnia 21 września 2012 roku.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI NAWARZYCE

NA LATA
2012-2020

GMINA WODZISŁAW
POWIAT JĘDRZEJOWSKI
WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE

Opracowanie:
Urząd Gminy w Wodzisławiu

Wodzisław, wrzesień 2012

Spis treści

WSTĘP.....	4
I. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI.....	6
1. Położenie geograficzne	6
2. Charakterystyka wioski.....	5
3. Ludność miejscowości Nawarzyce	8
4. Rys historyczny.....	7
II. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI.....	11
1. Miejsce o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb kulturalno – społecznych mieszkańców.....	11
2. Warunki klimatyczne	12
3. Struktura użytkowania i własności gruntów.....	9
4. Działalność gospodarza	13
5. Rolnictwo	14
6. Bezrobocie.....	14
7. Oświata.....	15
8. Ochrona zdrowia	15
9. Kultura.....	15
10. Transport i komunikacja.....	16
11. Zaopatrzenie w wodę i kanalizację	16
12. Zasoby przyrodnicze, środowiskowe i stan środowiska	17
13. Zasoby historyczne.....	17
III. ANALIZA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI.....	20
IV. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I PRZEDSIĘWZIĘĆ AKTYWIZUJĄCYCH SPOŁECZNOŚĆ LOKALNĄ	24
V. OPIS ZADANIA PRIORYTETOWEGO W RAMACH DZIAŁANIA „ODNOWA I ROZWÓJ WSI”	28
VI. WDRAŻANIE, MONITOROWANIE I PUBLIC RELATIONS PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI.....	30

WSTĘP

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, który realizuje m.in. płatności bezpośrednie i modernizację gospodarstw rolnych, obejmuje także działanie „Odnowa i Rozwój Wsi”. Działanie to, finansowane z Europejskiego Funduszu Rolnego

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI NAWARZYCE NA LATA 2012-2020

na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich ma na celu zmniejszenie dysproporcji i różnic w poziomie rozwoju obszarów wiejskich w stosunku do miast. Mieszkańcy wsi coraz bardziej dostrzegają potrzebę zmiany otoczenia, w którym żyją, zmodernizowania infrastruktury technicznej, utworzenia świetlic, boisk, placów zabaw i miejsc rekreacji. Korzystając z aktywności społecznej mieszkańców wsi, gmina może częściowo zrealizować te inwestycje.

Podstawą rozwoju miejscowości Nawarzyce jest dokument pn. „Plan Odnowy Miejscowości Nawarzyce”, który określa stan obecny miejscowości i jej wizję rozwoju w perspektywie najbliższych sześciu lat. „Plan Odnowy Miejscowości Nawarzyce” powstał dzięki zaangażowaniu mieszkańców wsi Nawarzyce i ich świadomości społecznej.

"Plan Odnowy Miejscowości Nawarzyce" został przygotowany w celu stworzenia możliwości pozyskiwania środków pozabudżetowych pochodzących z funduszy krajowych i funduszy strukturalnych Unii Europejskiej. Plan obejmuje swoim zasięgiem miejscowość Nawarzyce, natomiast czas jego realizacji obejmuje lata 2012-2020.

Zapisy "Planu Odnowy Miejscowości Nawarzyce" są spójne z Narodową Strategią Spójności, Strategią Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa na lata 2007-2013, Strategią Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego, Lokalną Strategią Rozwoju Lokalnej Grupy Działania „Ziemia Jędrzejowska Gryf” oraz Strategią Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Wodzisław. Cele i działania zaproponowane w omawianym opracowaniu nawiązują do dokumentów strategicznych wyższego rzędu.

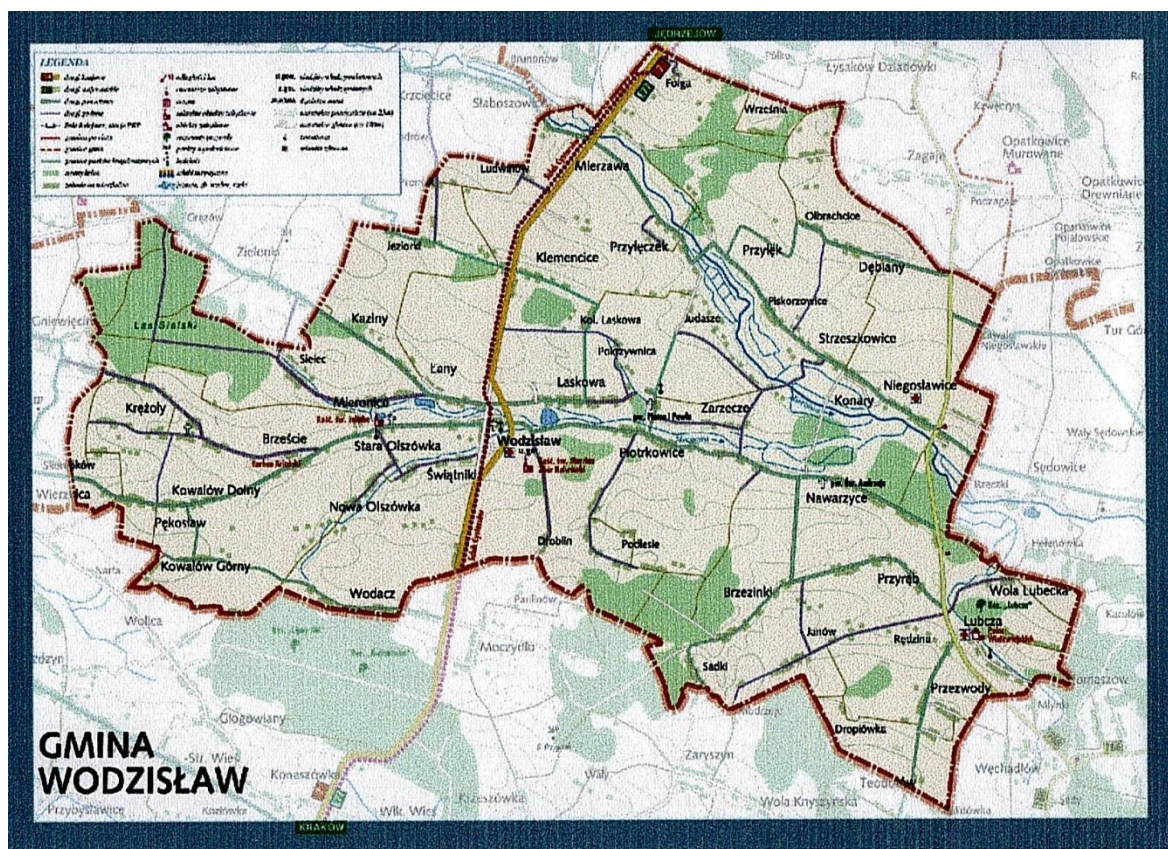
Niniejsze opracowanie zawiera charakterystykę miejscowości, inwentaryzację zasobów służących odnowie miejscowości, analizę mocnych i słabych stron miejscowości oraz opis przedsięwzięć wraz z harmonogramem działań.

Prace nad przygotowaniem "Planu Odnowy Miejscowości Nawarzyce" zostały poprzedzone konsultacjami społecznymi z mieszkańcami wsi podczas zebrania wiejskiego w dniu 24 sierpnia 2012r. Na zebraniu tym ustalono także hierarchię zadań do wykonania na obszarze miejscowości.

I. Charakterystyka miejscowości

1. Położenie geograficzne

Nawarzyce jest to wieś położona w granicach administracyjnych Gminy Wodzisław, w powiecie jędrzejowskim w województwie świętokrzyskim, oddalona 6,8 km od siedziby gminy i 20 km od siedziby powiatu. Zajmuje 7,77 km² co stanowi 4,4 % powierzchni całego obszaru gminy Wodzisław.

Gmina Wodzisław zlokalizowana jest w południowo - zachodniej części Województwa Świętokrzyskiego, w Powiecie Jędrzejowskim przy drodze krajowej E-7 (Gdańsk – Chyżne). Zajmuje 176 km², tj. 14,06% obszaru powiatu jędrzejowskiego i 1,51% powierzchni całego województwa. Jest to jedna z największych gmin pod względem powierzchni. Gmina Wodzisław położona jest na Garbie Wodzisławskim. Podzielona jest na 43 sołectwa. Jednym z nich jest sołectwo Nawarzyce. Sąsiaduje ono z

innymi sołectwami Gminy Wodzisław: Zarzecze, Piotrkowice, Brzezinki, Przyrąb, Niegosławice, Podlesie, Konary.

2. Charakterystyka wioski

Miejscowość Nawarzyce usytuowana jest wzdłuż drogi powiatowej Łany – Przełaj – Wodzisław – Michałów Nr 0191T.

Zabudowa miejscowości Nawarzyce kształtowała się historycznie wzdłuż głównego ciągu komunikacyjnego. Dominuje zabudowa siedliskowa, ulicowa jedno- i dwustronna o zróżnicowanym zagęszczeniu zabudowy. Zabudowa jest usytuowana wzdłuż głównej drogi oraz na długich dojazdach o charakterze przysiółkowym. W skład przeciętnej zagrody wchodzi dom mieszkalny, stodoła, obora i budynki gospodarskie. Budynki są przeważnie murowane, w drugiej kolejności drewniane. Przeważają dachy dwuspadowe z kalenicą równoległą do drogi. Punktem charakterystycznym miejscowości Nawarzyce jest barokowy kościół, dzwonnica murowana z 1893r., drewniana plebania z końca XX w. usytuowane w centrum oraz figury św. Floriana i św. Antoniego. Przez wieś przepływa rzeka Mozgawa tj. prawy dopływ rzeki Mierzawy.

Tabela 1. Jaka jest wioska Nawarzyce

<i>Co ją wyróżnia?</i>	Kościół barokowy, rzeka Mozgawa, czyste środowisko naturalne
<i>Jakie pełni funkcje?</i>	Wieś typowo rolnicza i mieszkaniowa
<i>Kim są mieszkańcy?</i>	Rolnicy, osoby pracujące, młodzież, emeryci, renciści
<i>Co daje utrzymanie?</i>	Praca w rolnictwie, renty i emerytury, część mieszkańców znajduje zatrudnienie w sektorze prywatnym poza miejscem zamieszkania
<i>Jak zorganizowani są</i>	Rada Sołecka, Ochotnicza Straż Pożarna, Stowarzyszenie

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI NAWARZYCE NA LATA 2012-2020

<i>mieszkańcy?</i>	na Rzecz Odnowy Wsi Nawarzyce, Koło Gospodyń Wiejskich	
<i>W jaki sposób rozwiązują problemy?</i>	Prowadząc dyskusje na zebraniach wiejskich, współpracując z Urzędem Gminy	
<i>Jak wygląda wieś?</i>	Wieś o zwartej zabudowie, położona wzdłuż głównej drogi	
<i>Jakie obyczaje i tradycje są pielęgnowane i rozwijane?</i>	<p>Specyficzne zwyczaje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sypanie owsem na św. Szczepana, - Śmigus-Dyngus, - Świecenie pokarmów w Wielką Sobotę - Świętowanie Nocy Świętojańskiej - Święto Plonów (Dożynki) 	<p>Tradycje religijne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - procesja z palmami w Niedzielę Palmową – konkurs na największą i najładniejszą palmę - procesja przez wieś na Boże Ciało - święto patrona Parafii (Św. Andrzeja)
<i>Jaki jest stan otoczenia i środowiska?</i>	Wieś zwodociągowana, brak kanalizacji sanitarnej – ścieki odprowadzane do bezodpływowych indywidualnych zbiorników, czyste powietrze, brak zakładów zanieczyszczających środowisko	
<i>Jak wyglądają mieszkania i obejścia?</i>	Mieszkania i obejścia z reguły zadbane, zabudowa zagrodowa, budynki skupione wokół podwórza	
<i>Jakie jest rolnictwo?</i>	Drobne, zróżnicowane, wielokierunkowe	
<i>Jakie są powiązania komunikacyjne?</i>	Przez wieś biegnie droga powiatowa i drogi gminne Komunikacją autobusową i busami można dostać się do Wodzisławia, Jędrzejowa, Buska Zdroju, Katowic, Karpacza, Opola i Wrocławia	
<i>Co proponuje się dzieciom i młodzieży?</i>	Organizowanie spotkań w Środowiskowym Domu Kultury Gry i zabawy, kącik komputerowy w Środowiskowym Domu Kultury. Korzystanie z placu zabaw i boisk.	

3. Ludność miejscowości Nawarzyce

Na terenie Gminy Wodzisław wg danych Urzędu Stanu Cywilnego w Wodzisławiu na dzień 31.12.2011r. mieszka 7 569 mieszkańców.

W miejscowości Nawarzyce na koniec 2011r. zameldowanych było 373 mieszkańców, w tym 187 kobiet i 186 mężczyzn.

Przekrój statystyczny struktury ludności w miejscowości Nawarzyce przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Mieszkańcy miejscowości Nawarzyce – stan na koniec 2011 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	WARTOŚCI
Stan ludności ogółem, w tym:	373
Kobiety	187
Mężczyźni	186
Ludność w wieku przedprodukcyjnym (0-18 lat)	70
Ludność w wieku produkcyjnym (19-60 lat)	222
Ludność w wieku poprodukcyjnym (61 lat i więcej)	81

Źródło: Urząd Gminy w Wodzisławiu, opracowanie własne

Ludność miejscowości Nawarzyce stanowi ok. 4,9 % ogółu ludności Gminy Wodzisław. Jest to jedno z najliczniejszych sołectw gminy.

4. Rys historyczny

Wioska Nawarzyce jest jedną z najstarszych na terenie Gminy Wodzisław. Pierwotną nazwą miejscowości była Mozgawa. Nawarzyce pochodzą od staropolskiej nazwy Nawara. Nazwa Nawarzyce została przyjęta w 1246r.

13 września 1195r. nad rzeką Mozgawą, stoczona została bitwa między wojskami księcia Mieszka III Starego, który po śmierci Kazimierza Sprawiedliwego walczył o tron krakowski i władzę nad krajem ze swoimi braćmi. W wyniku bitwy Mieszko III został ranny, jego syn Bolesław zginął i Mieszko II wycofał się do Wielkopolski. W rezultacie bitwa nie przyniosła zwycięstwa żadnej ze stron.

Nawarzyce stanowiły posiadłość kapituły krakowskiej, która miała swe łąny folwarczne i pobierała dziesięciny. Następnie w 1246 roku przeszła na własność klasztoru cystersów w Jędrzejowie, drogą zamiany za wieś Grębałów. Od 1256r. stanowiące własność klasztoru Nawarzyce zwolnione były od podatku stanowego przywilejem Bolesław Wstydlwego. Po kasacie zakonu Nawarzyce przeszły na własność Rządu, a w końcu XIX wieku zostały rozparcelowane.

Do 24 września 1954 roku miejscowość Nawarzyce była siedzibą dawnej Gminy Nawarzyce, która składała się z 14 gromad: Brzezinki, Dębiany, Konary, Lubcza, Nawarzyce, Niegosławice, Przewody, Przyłek, Przyrąb, Sadki, Sędowice, Strzeszkowice, Wola Lubecka i Wrocieryż, należąca do powiatu jędrzejowskiego w województwie kieleckim. Z reformą

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI NAWARZYCE NA LATA 2012-2020

wprowadzającą gromady w miejsce gmin gmina Nawarzyce nie została przywrócona, a jej dawny obszar wszedł głównie w skład gminy Wodzisław.

W połowie XV wieku wybudowano w Nawarzycach kościół pod wezwaniem św. Andrzeja. Niestety świątynia spłonęła w 1741 roku. Po pożarze opat jędrzejowski cystersów Bernard Laszewski wybudował w latach 1748-1753 murowany kościół z czerwonej cegły. Jego śmierć uniemożliwiła dokończenie budowy. Dopiero w 1772r. miejscowy proboszcz ks. Jan z Maty Kolański otynkował kościół, zrobił murowaną posadzkę, chór i obrazy. Ks. Adam hrabia Przerembski opat jędrzejowski z Przyrębu ufundował ambonę w kształcie łodzi, chrzcielnicę, która kilkanaście lat temu była na wystawie sztuki barokowej w Kielcach oraz konfesjonały. Obok kościoła znajduje się monumentalna dzwonnica, którą ufundował proboszcz ks. Świdorski jak również dzwony do niej. W 1888 roku biskup kielecki Tomasz Teofil Kuliński konsekrował kościół i przywrócił mu dawnego patrona św. Andrzeja, który jest do dziś.

21 kwietnia 1928 roku została założona Ochotnicza Straż Pożarna. Do założenia straży przyczynili się mieszkańcy wsi Nawarzyce, którzy środki na zakup sprzętu i umundurowania strażackiego przekazywali dobrowolnie. W latach 1925-1927 wybudowano remizę, która funkcjonuje do dziś. W 1935 roku założono przy straży oddział żeński samarytanek, które pomagały straży w prowadzonych akcjach ratunkowych.

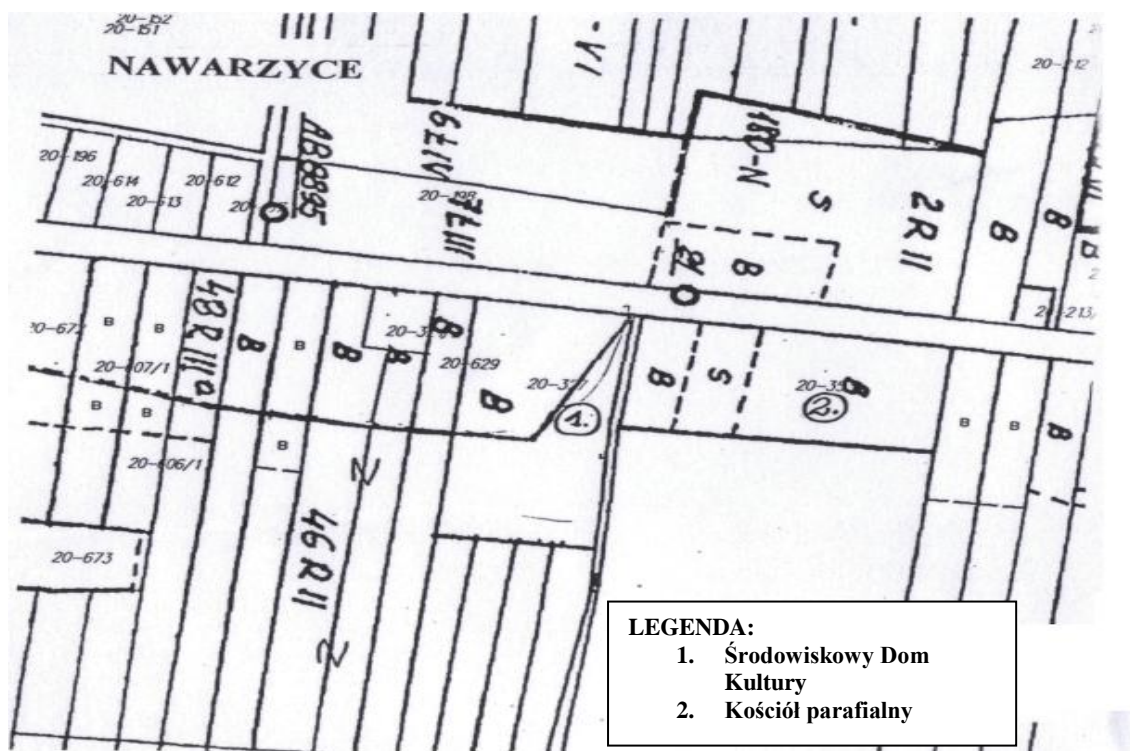
Podczas II wojny światowej w Nawarzycach zostały organizowane tajne wykłady przez wykładowców i studentów Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego.

W 1946 roku dokonana została prowokacja przez Powiatowy Urząd Bezpieczeństwa Publicznego z Jędrzejowa. Funkcjonariusze, zakłócili uroczystość poświęcenia sztandaru Polskiego Stronnictwa Ludowego. Po nabożeństwie UB - owcy usiłowali zniszczyć sztandar. Na terenie kościoła i w jego sąsiedztwie doszło do zamieszek z użyciem broni w wyniku, których zostało rannych kilka osób, w tym jedna śmiertelnie. Sztandar został potajemnie wyniesiony i ukryty.

II. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI

1. Miejsce o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb kulturalno – społecznych mieszkańców

Dla mieszkańców wioski Nawarzyce miejscem o szczególnym znaczeniu jest kościół parafialny p.w. św. Andrzeja oraz Środowiskowy Dom Kultury. Zarówno kościół, jak i Środowiskowy Dom Kultury usytuowane są w centrum wsi przy głównym ciągu komunikacyjnym w bliskiej odległości od siebie. Są one łatwo dostępne dla mieszkańców. To w kościele zbierają się mieszkańcy nie tylko Nawarzysty, ale również ościennych wiosek na niedzielne nabożeństwa oraz inne święta kościelne tj. Boże Ciało (kiedy to odbywa się procesja przez wieś), odpust parafialny, dożynki parafialne. Środowiskowy Dom Kultury jest miejscem integracji społeczności Nawarzysty, w którym skupia się życie kulturalne mieszkańców, zarówno tych młodszych, jak i starszego pokolenia.

2. Warunki klimatyczne

Klimat Gminy Wodzisław, a więc i miejscowości Nawarzyce zalicza się do klimatu rejonu Śląsko-Małopolskiego i dzielnicy Częstochowsko-Kieleckiej. Średnia roczna temperatura zawiera się pomiędzy 7,3 - 7,8°C. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec, którego średnia wieloletnia temperatura wynosi 17,7°C. Najzimniej jest w styczniu, gdy średnia temperatura spada do 7°C. Zima trwa 92, a lato 91 dni.

Opady atmosferyczne w rozkładzie rocznym wynoszą 610 mm. Największe opady miesięczne notowane są w lipcu, a najmniejsze w styczniu i lutym. Średnio w roku notuje się 62 dni bezchmurnych i 122 dni całkowicie zachmurzonych. Szata śnieżna występuje średnio przez ok. 80 dni.

Na terenie Gminy przeważają wiatry zachodnie i północno-zachodnie. Są to wiatry słabe o średniej rocznej prędkości 5 m/s.

3. Struktura użytkowania i własności gruntów

Powierzchnia Gminy Wodzisław wynosi 13666 ha. Według klasyfikacji bonitacyjnej, uwzględniając żyzność gleby, stosunki wodne, stopień kultury i trudność uprawy w powiązaniu z agroklimatem, rzeźbą terenu oraz niektórymi elementami stosunków gospodarczych, na obszarze gminy w grupie gruntów ornych 46 % stanowią grunty orne klasy IVa i IVb, natomiast 36 % od I do IIIb klasy bonitacyjnej.

Strukturę gruntów według wykazu gruntów dla obrębu Gminy Wodzisław przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3. Struktura gruntów według wykazu gruntów dla obrębu Gminy Wodzisław

WYSZCZEGÓLNIENIE	GMINA WODZISŁAW (powierzchnia w ha)
Powierzchnia obrębu miejscowości ogółem, w tym:	17 666
Grunty orne	13 081
Grunty rolne zabudowane	424
Sady	205
Łąki trwałe	780
Pastwiska trwałe	216
Lasy i grunty leśne	2 150
Grunty zadrzewione i zakrzewione	72
Grunty pod wodami stojącymi	30

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI NAWARZYCE NA LATA 2012-2020

WYSZCZEGÓLNIENIE	GMINA WODZISŁAW (powierzchnia w ha)
Grunty pod wodami płynącymi	8
Grunty pod rowami	68
Użytki kopalne	0
Tereny komunikacyjne – drogi	460
Tereny komunikacyjne – tereny kolejowe i inne	0
Tereny mieszkaniowe	66
Tereny przemysłowe	6
Inne tereny zabudowane	18
Tereny zielone i rekreacyjne	29
Nieużytki	52

Zródło: Urząd Gminy w Wodzisławiu, opracowanie własne

Całkowita powierzchnia obrębu Nawarzyce wynosi 777 ha, z czego grunty rolne stanowią 87,4% (679 ha), sady – 1,3% (10 ha), łąki – 7,5% (58 ha), pastwiska – 0,9% (6,8 ha), lasy – 0,2% (1,5 ha), rozlewiska wodne – 0,2% (1,6 ha) natomiast pozostałe grunty – 4,8% (37 ha).

4. Działalność gospodarcza

Na terenie miejscowości Nawarzyce działa wiele podmiotów gospodarczych prowadzących swoją działalność w różnych dziedzinach. Można wymienić:

5. Sklepy spożywczo – przemysłowe
6. Sprzedaż hurtowa owoców i warzyw
7. Sprzedaż węgla, nawozów, materiałów budowlanych
8. Warsztaty samochodowe
9. Punkt weterynaryjny
10. Gospodarstwo agroturystyczne
11. Usługi remontowe
12. Handel obwoźny
13. Sprzedaż pasz i koncentratów
14. Zakład ciesielski
15. Zakład wierceń studni

16. Zakład instalacji elektrycznej i wodno-kanalizacyjnej

5. Rolnictwo

Miejscowość Nawarzyce tak jak i cała Gmina Wodzisław jest obszarem, w którym rolnictwo jest głównym działem gospodarki i stanowi podstawowe źródło utrzymania mieszkańców.

Według danych Urzędu Gminy w Wodzisławiu liczba gospodarstw rolnych w miejscowości Nawarzyce wynosi 114. Z wywiadu przeprowadzonego wśród mieszkańców można wyszczególnić 80 gospodarstwa powyżej 1 ha oraz 34 gospodarstw do 1 ha. Średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego na terenie miejscowości Nawarzyce wynosi 9,3 ha.

Rolnicy wsi Nawarzyce prowadzą gospodarstwa wielokierunkowe. W strukturze zasiewów obrębu Nawarzyce dominuje zboże (głównie pszenica) oraz pietruszka. W produkcji zwierzęcej przeważa hodowla trzody chlewnej.

6. Bezrobocie

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Jędrzejowie z terenu Gminy Wodzisław zarejestrowanych na dzień 31.12.2011r. było 381 osób, w tym 200 kobiet.

Z przedstawionych poniżej danych statystycznych wynika, że wśród osób bezrobotnych przeważają kobiety - ok. 53 %. Bezrobotni to najczęściej ludzie w wieku 18-45 lat i pozostający bez pracy więcej niż 12 miesięcy.

Tabela 4. Bezrobotni w Gminie Wodzisław według danych Urzędu Pracy w Jędrzejowie

STAN NA 31.12.2009 r.					
Liczba bezrobotnych ogółem	W tym kobiety	Zwolnieni z przyczyn dot. zakładu pracy	Z prawem do zasiłku	W wieku 18-44 lat	Pozostający bez pracy powyżej 12 m-cy
381	200	7	25	298	191

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Jędrzejowie, opracowanie własne

Powiatowy Urząd Pracy w Jędrzejowie nie prowadzi statystyki bezrobocia dla poszczególnych miejscowości.

7. Oświata

Na terenie Gminy Wodzisław funkcjonuje Zespół Szkół w Wodzisławiu, w ramach którego istnieje Szkoła Podstawowa i Gimnazjum w Wodzisławiu oraz pięć samodzielnie działających Szkół Podstawowych w terenie. Ponadto na terenie Gminy Wodzisław działa Przedszkole Samorządowe w Wodzisławiu oraz Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Wodzisławiu.

Mali mieszkańcy Nawarzyc pobierają nauki w szczególności w Szkole Podstawowej w Piotrkowicach, ale również w szkołach podstawowych w Niegosławicach, Lubczy, Jędrzejowie i Wodzisławiu. W roku szkolnym 2011/2012 uczęszczało do nich 10 dzieci. Młodzież gimnazjalna uczy się w Gimnazjum w Zespole Szkół w Wodzisławiu. Z Nawarzyc dojeżdżało do niego 20 uczniów.

8. Ochrona zdrowia

Na terenie Gminy Wodzisław opiekę zdrowotną w zakresie świadczenia usług podstawowej opieki medycznej nad mieszkańcami sprawuje Gminny Ośrodek Zdrowia w Wodzisławiu oraz jego filie w Niegosławicach i Lubczy. Mieszkańcy wsi Nawarzyce korzystają z usług medycznych w Ośrodku Zdrowia w Wodzisławiu.

Znajdują się tam poradnia ogólna, poradnia dziecięca, punkt szczepień, gabinet zabiegowy, gabinet stomatologiczny oraz punkt pobrań materiału do badań. Ośrodek Zdrowia po gruntownym remoncie został przystosowany do wymagań norm unijnych i obecnie jest w bardzo dobrym stanie użytkowym. Na terenie Gminy Wodzisław zlokalizowane są dwie apteki prywatne i punkt apteczny.

W razie konieczności leczenia szpitalnego mieszkańcy Gminy Wodzisław podlegają hospitalizacji w Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej - Szpital Specjalistyczny w Jędrzejowie.

9. Kultura

Środowiskowy Dom Kultury funkcjonuje w budynku byłej Szkoły Podstawowej, która została zlikwidowana na skutek niżu demograficznego i wzrostu kosztów

utrzymania szkoły. Mieści się w nim biblioteka, a ponadto wyposażony jest w 9 stanowisk komputerowych dzięki czemu dzieci i młodzież, jak również dorośli mają dostęp do komputerów i internetu, który w dzisiejszych czasach jest coraz bardziej niezbędny do życia, a niestety nie wszystkich mieszkańców stać na Internet domowy. Ponadto dzieci i młodzież mogą spędzać czas grając w tenisa stołowego, bilarda, szachy, warcaby i inne gry planszowe. W Środowiskowym Domu Kultury zatrudnione są 2 osoby w niepełnym wymiarze czasu pracy. Jedna z nich prowadzi bibliotekę, druga natomiast świetlicę.

Na terenie miejscowości Nawarzyce działa Ochotnicza Straż Pożarna. Stowarzyszenie to zrzesza 36 członków w tym 29 członków czynnych i 4 honorowych.

Od 14 lipca 2000 r. działa również Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Wsi Nawarzyce, w którym obecnie działa 41 członków czynnych oraz Koło Gospodyń Wiejskich liczące 23 członkinie.

10. Transport i komunikacja

Przez teren miejscowości Nawarzyce przebiegają następujące drogi:

- droga powiatowa Łany – Przełaj – Wodzisław – Michałów (nr 0191T)
- droga gminna Nawarzyce – Brzezinki – Sadki (nr 0183T)
- droga gminna Brzezinki – Nawarzyce Leśne (nr 398010T)
- droga gminna Konary-Nawarzyce (nr 398021T)
- droga gminna Nawarzyce Kolonia (nr 398022T).

Komunikację autobusową dla miejscowości Nawarzyć zabezpiecza PKS i BUS. Mieszkańcy Nawarzyć korzystając z komunikacji publicznej mogą dostać się bezpośrednio do Wodzisławia, Jędrzejowa, Pińczowa, Buska-Zdroju, Katowic, Karpacza, Opola i Wrocławia.

11. Zaopatrzenie w wodę i kanalizację

Miejscowość Nawarzyce jest zwodociągowana w 98 %.

Na obszarze wsi Nawarzyce nie ma i nie przewiduje się budowy kanalizacji. Ścieki bytowe odprowadzane są do indywidualnych bezodpływowych zbiorników oraz przydomowych oczyszczalni ścieków.

12. Zasoby przyrodnicze, środowiskowe i stan środowiska

Teren miejscowości Nawarzyce należy do Miechowsko-Działoszyckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Przez wieś przepływa rzeka Mozgawa. W krajobrazie wsi dominują pola. Wśród wielu gatunków roślin typowych występują tu rzadkie okazy takie jak: rolnica polna, miłek letni, jaskier polny, czechrzyca grzebieniowa, włóczydło polne oraz wyka czteronasienna i ostróżeczka polna. W miedzach i na obrzeżach pól rozwijają się wielogatunkowe zarośla krzewiaste z udziałem leszczyny lub tarniny, bardzo ważne z punktu widzenia ochrony siedlisk ptaków i zwierząt.

Na obszarze miejscowości Nawarzyce znajdują się lasy państwowe należące do Nadleśnictwa Pińczów. Część lasów stanowią lasy ochronne – glebo- i wodochronne.

Typowymi dla krajobrazu polnego i leśnego zwierzętami występującymi na terenie Nawarzyst są: dziki, sarny i zające. Często występują następujące gatunki ptaków: kuropatwy, bażanty, jastrzębie, bociany i wróble. Od kilku lat w rzece Mozgawie występują bobry.

Środowisko naturalne na terenie miejscowości Nawarzyst jest czyste, nie ma przedsiębiorstw zanieczyszczających powietrze lub glebę, mieszkańcy dbają o zachowanie naturalnego ekosystemu przyjaznego dla fauny i flory.

13. Zasoby historyczne

Na terenie Nawarzyst znajduje się zabytkowy barokowy Kościół parafialny p.w. Św. Andrzeja Ap, który wpisany jest do rejestru dóbr kultury Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Kielcach pod numerem 202. Pierwotny kościół wybudowano w Nawarzystach w I połowie XV wieku. Jego patronem był św. Andrzej. W 1741 roku świątynia uległa spaleniu i nowy murowany kościół z czerwonej cegły wybudował opat jędrzejowskich cystersów Bernard Laszewski w latach 1748-53. Jego śmierć uniemożliwiła dokończenie budowy. Dopiero w 1772 roku miejscowy proboszcz ks. Jan z Maty Kolański, doktor filozofii wytynkował kościół, sprawił murowaną posadzkę, chór oraz obrazy. Zajęło to dziesięć lat pracy. Ks. Adam hrabia Przerembski wybudował wspaniałą chrzcielnicę i ambonę w kształcie łodzi. Ufundował także konfesjonały stojące pod chórem. W 1888 roku biskup kielecki Tomasz Teofil Kuliński konsekrował kościół w Nawarzystach i przywrócił mu dawnego patrona św. Andrzeja. Kościół w Nawarzystach jest świątynią jednonawową,

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI NAWARZYCE NA LATA 2012-2020

orientowaną na wschód. Do północnej strony kościoła przylega zakrystia, skarbczyk i kruchta. Ściany świątyni zdobione są pilastrami i gzymsami. Na sklepieniu znajdują się gipsatury. Barokowy chór wspierają dwa zdobione filary. Główny ołtarz udekorowany jest sześcioma złożonymi kolumnami oraz obrazem przedstawiającym św. Joachima i św. Annę nauczającą młodą Matkę Bożą. Przy obrazie stoją figury św. Piotra i św. Pawła. Na szczycie, w barokowej ramie otoczonej promieniami, znajduje się Oko Opatrzności Bożej. Po lewej stronie nawy wzniesiono ołtarz Matki Bożej. Na zasuwie przedstawiony jest św. Andrzej. Pamiątką po cystersach, do których należał kościół jest obraz bł. Wincentego Kadłubka. Po przeciwnej stronie znajduje się ołtarz Pana Jezusa trzymającego wstęgę z napisem "Pax vobis" (Pokój Wam). Na zasuwie umieszczono obraz przedstawiający św. Sebastiana, a wyżej obraz św. Jana Kanty. Na barokowej chrzcielnicy, wspartej na czterech lwach, przedstawiono scenę obrzezania Pańskiego. Całość stoi na ogromnym wężu trzymającym jabłko - symbolu grzechu pierworodnego. W świątyni znajdują się także bardzo stare obrazy Czterech Ewangelistów w barokowych ramach oraz obraz Matki Bożej Bolesnej. Ambona przedstawia cztery nagie syreny podtrzymujące łódź św. Piotra, w której siedzi Chrystus, zdający się uspokajać wzburzone morze uniesioną do góry ręką. Obok Piotr, Jakub i Jan wyciągają się z wody. Na zewnątrz, w pobliżu głównych drzwi znajduje się monumentalna dzwonnica.

Na zewnętrznej południowej ścianie kościoła znajdują się dwie pamiątkowe tablice. Jedna z nich poświęcona jest wykładowcom i studentom Katolickiego

Uniwersytetu Lubelskiego uczestniczącym w tajnych wykładach podczas II wojny światowej. Została ona odsłonięta 1 września 2005 roku.

Drugą tablicę ufundowano w 60 rocznicę „wydarzeń nawarskich”. Upamiętnia ona tragiczne wydarzenie z 1946 roku, kiedy to funkcjonariusze Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego z Jędrzejowa zakłócili uroczystość poświęcenia sztandaru Polskiego Stronnictwa Ludowego. Po nabożeństwie UB-owcy usiłowali zniszczyć sztandar. Na terenie kościoła i w jego sąsiedztwie doszło do zamieszek z użyciem broni w wyniku, których zostało rannych kilka osób, w tym jedna śmiertelnie. Sztandar został potajemnie wyniesiony i ukryty.

Kilkaset metrów od kościoła na placu cmentarnym znajduje się parafialny cmentarz. Na jego głównej alei znajduje się kaplica grobowa wystawiona ok. 1887r. przez Tomasza Sylwestra Winnickiego, dziedzica z Niegosławic. W podziemiu kaplicy wykonana jest krypta grobowa, gdzie w katakumbach spoczywają członkowie rodu Winnickich h. Sas: Maria, Tomasz, Sylwester, Edward (były prezydent Kielc), Ludomir i Antoni (sędzia a później notariusz w Jędrzejowie). W krypcie Winnickich pochowano również Stanisława Sarmaka, który został uhonorowany pochówkiem w katakumbie za udział w powstaniu styczniowym.

W zachodniej części nawarzyckiego cmentarza znajduje się częściowo wpuszczony w ziemię duży grobowiec rodziny Wielowieyskich, która zamieszkiwała w pobliskiej Lubczy i brała czynny udział w powstaniu styczniowym. W 2004 roku przeprowadzono remont grobowca.

W centralnej części cmentarza znajduje się wykonany z piaskowca pomnik upamiętniający dowódcę oddziału kawalerii z czasów powstania styczniowego, Kazimierza Konrada Błaszczyńskiego (pseudonim Bogdan Bończa). Zmarł on 19 czerwca 1863 w wieku 32 lat, w wyniku ran poniesionych w czasie potyczki z Rosjanami we wsi Góry Pińczowskie.

III. Analiza mocnych i słabych stron miejscowości

<p>S – Mocne strony</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wysoki stopień zwodociągowania - Dobry stan środowiska naturalnego - Brak uciążliwego dla środowiska przemysłu - Dobrze rozwinięta sieć dróg - Potencjał dla produkcji zdrowej 	<p>W – słabe strony</p> <ul style="list-style-type: none"> - Brak kanalizacji lub przydomowych oczyszczalni ścieków - Brak placów zabaw, miejsc do bezpiecznej zabawy dla dzieci - Zły stan techniczny i niedostateczne wyposażenie budynku Środowiskowego Domu Kultury
---	---

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI NAWARZYCE NA LATA 2012-2020

<p>żywności</p> <ul style="list-style-type: none"> - Estetyczny wygląd miejscowości - Środowiskowy Dom Kultury położony w centrum wsi - Niski stopień przestępczości - Dobrze zorganizowane Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Nawarzyce - Promocja miejscowości poprzez stronę internetową OSP i Kościoła Parafialnego - Duża aktywność społeczna - Położenie przy wyremontowanej drodze powiatowej - Miejsce atrakcyjne dla turystów – barokowy kościół p.w św. Andrzeja Ap. - Wysoka liczba osób posiadających wykształcenie średnie i wyższe oraz studiujących 	<ul style="list-style-type: none"> - Niekorzystna struktura bezrobocia - Duża ilość mieszkańców utrzymujących się z pracy w rolnictwie - Brak zakładów produkcyjnych w okolicy - Niski poziom technologiczny niektórych gospodarstw rolnych - Niedostateczna infrastruktura sportowa - Niska jakość życia w aspekcie kulturalnym i wypoczynkowo-rekreacyjnym - Brak organizacji zrzeszającej producentów rolnych - Niskie dochody Gminy
--	---

O – szanse	T – zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> - Remont Środowiskowego Domu Kultury oraz kościoła parafialnego - Poprawa estetyki wioski - Rozwój ekologicznej produkcji żywności - Wzrost gospodarczy kraju i województwa - Możliwość korzystania z pomocy finansowej UE np.: PROW, RPO i inne w zakresie inwestycji w gospodarstwa rolne, infrastrukturę wsi i kapitał ludzki - Rozwój przedsiębiorstw sektora rolno-spożywczego - Wzrost zapotrzebowania rolnictwa na usługi - Nawiązanie współpracy z innymi miejscowościami, gminami i stowarzyszeniami - Napływ turystów i nowych mieszkańców - Wspólne działania na rzecz rozwoju wsi - Budowa chodników 	<ul style="list-style-type: none"> - Silna konkurencja regionów wysoko uprzemysłowionych - Zła sytuacja ekonomiczna rolnictwa - Niestabilna polityka rolna w stosunku do producentów - Niewystarczające środki finansowe z funduszy Unii Europejskiej i duża konkurencja w zakresie ich pozyskiwania - Wzrost podatków - Emigracja młodych mieszkańców - Czynniki atmosferyczne (długotrwała susza, przymrozki przygruntowe, nadmierne opady) - Brak środków budżetowych na zadania inwestycyjne - Wzrost bezrobocia

Przedstawiona powyżej analiza mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń jest syntezą poszczególnych obszarów życia społeczno-gospodarczego miejscowości.

Jedną z najważniejszych barier rozwoju miejscowości Nawarzyce jest słabo rozwinięta infrastruktura techniczna i społeczna wsi. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców zostaną podjęte działania, które w znacznym stopniu przyczynią się do zacierania różnic pomiędzy mieszkańcami wsi i miast. Zaplanowane w ramach niniejszego programu inwestycje będą pełniły funkcje administracyjne, kulturalne, rekreacyjne i sportowe. Istotnym elementem działań w ramach programu będzie stymulacja współpracy mieszkańców na rzecz rozwoju i promocji wartości związanych z miejscową specyfiką społeczną i kulturową. Celem zaplanowanych inwestycji jest stworzenie odpowiednich warunków do rozwoju

inicjatyw społecznych, uatrakcyjnienie miejscowości dla jej mieszkańców i turystów oraz przeciwdziałanie patologiom społecznym.

Wykorzystując aktywność społeczną mieszkańców wsi Nawarzyce można zrealizować założenia niniejszego planu szczególnie w zakresie zmiany wyglądu centrum wsi poprzez remont i wyposażenie Środowiskowego Domu Kultury oraz utrzymanie w świetności zabytkowo – kulturowej kościoła p.w św. Andrzeja Ap.

Mieszkańcom Nawarzyce najbardziej przeszkadza częściowy brak chodników oraz barierek przy wąskich istniejących chodnikach wzdłuż głównej – dosyć ruchliwej drogi powiatowej co stwarza zagrożenie wypadków drogowych z udziałem pieszych .

Szans na rozwój miejscowości Nawarzyce należy upatrywać głównie w rozwoju przedsiębiorczości mieszkańców poprzez kształcenie rolników i zwiększenie zróżnicowania działalności. Wsparciem dla tych inicjatyw mogą być środki unijne pozyskiwane na rozwój przedsiębiorczości lokalnej i miejscowości w wymiarze infrastrukturalnym, które ułatwią życie społeczności lokalnej. Największym zagrożeniem jest niestabilna polityka rolna i ograniczone środki finansowe gminy i funduszy Unii Europejskiej. Niekorzystnym zjawiskiem zagrażającym inwestycjom na wsi jest zła sytuacja w rolnictwie, a co za tym idzie niezadowolenie społeczne i niska aktywność mieszkańców.

IV. Opis planowanych zadań INWESTYCYJNYCH I PRZEDSIĘWZIĘĆ AKTYWIZUJĄCYCH SPOŁECZNOŚĆ LOKALNĄ

W Planie Odnowy Miejscowości Nawarzyce zostało zaplanowane pięć przedsięwzięć na lata 2012-2020. Zadania te będą współfinansowane środkami z funduszy europejskich: Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, Regionalnego Program Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007-2013 oraz środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Natomiast pozostałe wydatki finansowane będą przy udziale budżetu gminy, budżetu parafii oraz dostępnych funduszy pozabudżetowych. Celem planowanych inwestycji jest przede wszystkim poprawa jakości życia mieszkańców Nawarzyć oraz wiosek ościennych.

Tabela 5. Plan zadań na kolejnych 8 lat - (wartość inwestycji w PLN)

Nazwa zadania	Szacunkowy koszt inwestycji	Lata realizacji	Planowane źródła finansowania
Remont budynku Środowiskowego Domu Kultury	361 441,60	2012 - 2015	Budżet Gminy, PROW 2007-2013
Remont i konserwacja kościoła parafialnego p.w. św. Andrzeja Ap. oraz dzwonnicy	696 744,02	2012 - 2020	Budżet parafii rzymskokatolickiej w Nawarzyćach, PROW 2007-2013, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Zagospodarowanie terenu wokół budynku Środowiskowego Domu Kultury	145 369,42	2013-2015	Budżet Gminy, PROW 2007-2013
Odnowienie figurki św. Floriana i św. Antoniego oraz trzech krzyży	6 048,59	2013 - 2015	Budżet Gminy, PROW 2007-2013
Budowa sieci światłowodowej z dostępem do szerokopasmowego Internetu	1 000 000,00	2012-2020	Budżet Gminy, Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej 2007-2013

1. *Remont budynku Środowiskowego Domu Kultury*

Budynek Środowiskowego Domu Kultury usytuowany jest w centrum wsi. W 2011r. zrealizowano pierwszy etap przedsięwzięcia, który objął wymianę stolarki okiennej oraz części stolarki drzwiowej (w tym drzwi wejściowych). Celem realizacji przedsięwzięcia jest przeprowadzenie remontu polegającego na: wymianie pokrycia dachowego i orynnowania, dociepleniu budynku i wykonaniu elewacji zewnętrznej, remoncie łazienki, zbiornika na ścieki płynne, schodów wejściowych i tarasów, wykonaniu instalacji centralnego ogrzewania łącznie z zakupem pieca olejowego. Wszystkie ww. prace remontowe są niezbędne do funkcjonowania obiektu jako bezpiecznego miejsca spędzania wolnego czasu, spotkań mieszkańców, zabaw i integracji społeczności lokalnej.

2. *Remont i konserwacja kościoła parafialnego p.w. św. Andrzeja Ap. oraz dzwonnicy*

Kościół p.w. Św. Andrzeja Ap w Nawarzycach usytuowany jest w centrum wsi na placu cmentarnym, na którym znajduje się także dzwonnica. Kościół jest wpisany do rejestru zabytków. W sąsiedztwie kościoła znajduje się Środowiskowy Dom Kultury.

W kościele modlą się oraz korzystają z sakramentów mieszkańcy Nawarzyc oraz wiosek: Brzezinki, , Dębiany, Niegosławice, Konary, Przyrąb, Sadki. Cała parafia na koniec 2011r. liczyła 1 409 parafian. Kościół w Nawarzycach jest także jednym z punktów wycieczek i wypraw turystów odwiedzających ziemię świętokrzyską. Kościół corocznie nawiedzają setki uczestników pieszej rzeszowskiej pielgrzymki na Jasną Górę w miesiącu sierpniu.

Kościół przez kilkadziesiąt lat nie był remontowany, dlatego też zarówno sam budynek, jak i architektura wewnętrzna (ołtarze, rzeźby, obrazy) są bardzo zniszczone i wymagają natychmiastowej renowacji. Dach, który przecieka niszczy sufity oraz jego zdobienia. Utrzymanie kościoła w takim stanie spowoduje całkowite zniszczenia i degradację bardzo cennych dla kultury i religii dzieł sztuki, których niewiele jest na tym terenie.

Realizację tego przedsięwzięcia zapoczątkowano w 2012r. przeprowadzeniem gruntownego remontu bardzo zniszczonej dzwonnicy znajdującej się na placu cmentarnym. Następnym etapem ma być remont konstrukcji dachu z wymianą pokrycia prezbiterium i kaplicy oraz poziome i pionowe osuszanie murów

kościola. Kolejnym etapem jest ocieplenie sklepień nad wszystkimi częściami kościoła, wykonanie nowego pokrycia dachowego z blachy tytanowo – cynkowej na pozostałych częściach kościoła oraz remont fragmentów tynków zewnętrznych. Ponadto planuje się odrestaurować wnętrze kościoła, tj. wykonać całkowitą konserwację 3 ołtarzy, ambony, chóru, remont organów, malowanie ścian oraz montaż ogrzewania elektrycznego.

Wyremontowanie kościoła oraz dzwonnicy jest konieczne ze względu na poprawę estetyki miejscowości, jak również wymaga tego patriotyzm i wiara chrześcijańska. Nie można bowiem dopuścić do zniszczenia tak cennej budowli kultu religijnego, jakim jest barokowy kościół – jeden z niewielu na terenie gminy Wodzisław.

Efekty realizacji przedsięwzięcia pozostaną widoczne przez co najmniej kilkadziesiąt najbliższych lat i kościół posłuży zarówno parafianom, jak i turystom przebywającym na terenie Powiatu Jędrzejowskiego.

3. *Zagospodarowanie terenu wokół budynku Środowiskowego Domu Kultury*

Działka przeznaczona pod realizację przedsięwzięcia położona jest w centralnym punkcie wsi Nawarzyce, wokół budynku Środowiskowego Domu Kultury. Jest łatwo dostępna dla mieszkańców. Zagospodarowanie terenu będzie polegać na: usunięciu drzew, rozburzeniu budynku po starych toaletach, wykonaniu placu manewrowego (parkingu) i chodnika, rekultywacji terenu poprzez wyrównanie, obsianie trawą i nasadzenie krzewów. Ponadto inwestycja będzie polegała na budowie boiska wielofunkcyjnego (piłka ręczna i siatkowa) oraz placu zabaw dla dzieci, który zostanie wyposażony w podstawowe urządzenia, takie jak: huśtawki, karuzele, drabinki itp. Realizacja tego zadania stworzy komfortowe warunki dla mieszkańców chcących aktywnie spędzać wolny czas uprawiając sport. Pozwoli propagować zdrowy model życia zarówno dzieci, młodzieży, jak i osób dorosłych. Boisko sportowe oraz zrekultywowany teren będą mogły zostać wykorzystywane do przeprowadzania imprez okolicznościowych na wolnym powietrzu, co stanowić będzie element integracji. Plac zabaw ma zapewnić dzieciom możliwość aktywnego spędzania czasu wolnego oraz umożliwić im bezpieczną zabawę, zmniejszając troski rodziców o to, gdzie znajdują się ich dzieci. Wykonanie w całości chodników i parkingu podniesie funkcjonalność zlokalizowanych tam obiektów i estetykę miejscowości. Wykonanie ogrodzenia całej działki wpłynie na ograniczenie dostępu niepowołanym osobom i zapewni większe bezpieczeństwo.

4. Odnowienie figurki św. Floriana i św. Antoniego oraz trzech krzyży

Figurka św. Floriana zlokalizowana na działce nr 74 i św. Antoniego stojąca w pasie drogowym drogi powiatowej stanowią charakterystyczne punkty miejscowości Nawarzyce, podobnie jak krzyże usytuowane przy głównym ciągu komunikacyjnym. Odnowienie figurek i krzyży jest konieczne w celu poprawienia estetyki centrum wsi.

5. Budowa sieci światłowodowej z dostępem do szerokopasmowego Internetu

Aktualnie korzystanie z szerokopasmowego Internetu w Nawarzycach jest ograniczone ze względu na małe możliwości przesyłu danych przez Telekomunikację Polską oraz niski zasięg sygnału radiowego. Zgodnie z założeniami działania: Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej do 2020 roku dostęp do szerokopasmowego Internetu będzie miało każde gospodarstwo domowe na terenie naszego województwa.

V. OPIS ZADANIA PRIORYTETOWEGO W RAMACH DZIAŁANIA „ODNOWA I ROZWÓJ WSI”

Zadaniem priorytetowym przewidzianym do realizacji w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich działanie „Odnowa i rozwój wsi” jest remont budynku Środowiskowego Domu Kultury w Nawarzycach oraz remont konstrukcji dachu z wymianą pokrycia prezbiterium i kaplicy w kościele parafialnym p.w. św. Andrzeja w Nawarzycach.

Środowiskowy Dom Kultury w Nawarzycach znajduje się przy głównym ciągu komunikacyjnym i jest łatwo dostępny dla wszystkich mieszkańców wsi. W ramach zadania nastąpi:

- remont pokrycia dachowego przez wykonanie pokrycia z papy termozgrzewalnej oraz wymiana obróbek blacharskich i orynnowania
- remont elewacji wraz z częściowym dociepleniem ścian,
- przebudowa pomieszczeń łazienki wraz z wymianą instalacji i armatury sanitarnej, oraz drzwi
- wymiana drzwi w sali komputerowej
- malowanie ścian korytarza, sali komputerowej i kuchni.

Celem projektu jest poprawa jakości życia mieszkańców Nawarzyce poprzez remont budynku świetlicy. Realizacja projektu poprawi estetykę głównego punktu miejscowości Nawarzyce oraz stworzy miejsca integracji społeczności lokalnej, miejsca bezpiecznego, w którym zarówno młodzi jak i starsi mieszkańcy wsi będą mogli znaleźć coś dla siebie. Zmiana wizerunku miejscowości podniesie jej atrakcyjność turystyczną, przyciągnie inwestorów i nowych mieszkańców. Uatrakcyjnienie oferty kulturalnej i rekreacyjnej wpłynie na wzrost poziomu i jakości życia mieszkańców, między innymi poprzez zagospodarowanie czasu wolnego mieszkańców wsi. Stworzone zostaną miejsca, w którym mieszkańcy będą mogli rozwijać swoje zainteresowania i miło spędzać czas.

Efektom projektu będzie większa liczba dzieci aktywnie spędzających czas, zmniejszenie problemów społecznych wynikających z marginalizacji mieszkańców wsi. Świetlica jest głównym ośrodkiem życia kulturalnego, miejscem codziennej pracy, zabawy, twórczych poczynań i rozwijania pasji sportowych.

Kościół parafialny p.w. św. Andrzeja w Nawarzycach usytuowany jest w centralnym miejscu Nawarzyc tuż obok Środowiskowego Domu Kultury. Jest miejscem kultu religijnego i atrakcją turystyczną regionu. W ramach zadania nastąpi wymiana

pokrycia dachu prezbiterium i kaplicy, które są najbardziej zniszczone i stwarzają największe zagrożenie dla konstrukcji budynku. Nowy dach wykonany zostanie z blachy tytanowo – cynkowej. Wykonana zostanie także instalacja odgromowa prezbiterium i kaplicy oraz poziome i pionowe osuszanie murów kościoła.

Łączny koszt zadania priorytetowego będzie wynosił około 352 528,51 zł. Jego realizacja jest planowana na 2013 rok. Należy jednak zaznaczyć, że szczegółowe określenie kosztów będzie możliwe dopiero po opracowaniu dokumentacji projektowej oraz kosztorysu dla przedmiotowej inwestycji.

Zestawienie kosztów zadania priorytetowego przedstawia się następująco:

1. Remont budynku Środowiskowego Domu Kultury - 102 800,00

zł

2. Remont konstrukcji dachu z wymianą pokrycia prezbiterium

i kaplicy w kościele parafialnym p.w. św. Andrzeja - 181 042,94

zł

ŁĄCZNIE: - 283 842,94 zł

Tabela 6. Harmonogram rzeczowy zadania priorytetowego – remont budynku Środowiskowego Domu Kultury w Nawarzycach oraz remont konstrukcji dachu z wymianą pokrycia prezbiterium i kaplicy w kościele parafialnym p.w. św. Andrzeja w Nawarzycach

ZAKRES RZECZOWY	2013			
	KWARTAŁY			
	I	II	III	IV
Remont budynku Środowiskowego Domu Kultury w Nawarzycach				
Remont konstrukcji dachu z wymianą pokrycia prezbiterium i kaplicy w kościele parafialnym p.w. św. Andrzeja w Nawarzycach				

VI. WDRAŻANIE, MONITOROWANIE I PUBLIC RELATIONS PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

Tabela 7. Harmonogram wdrażania Planu Odnowy Miejscowości Nawarzyce

ZADANIE	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN REALIZACJI
Przedłożenie projektu Planu Odnowy Miejscowości przedstawicielom Zebrania Wiejskiego	Rada Sołecka	Sierpień 2012
Uchwalenie Planu Odnowy Miejscowości przez Zebranie Wiejskie	Zebranie Wiejskie	Sierpień 2012
Zatwierdzenie Planu Odnowy Miejscowości Nawarzyce na Sesji Rady Gminy	Rada Gminy	Wrzesień 2012
Opracowanie dokumentacji technicznych ze szczególnym uwzględnieniem projektów i zadań mogących uzyskać wsparcie z funduszy strukturalnych	Wójt Gminy, Parafia Rzymskokatolicka p.w. św. Andrzeja Ap	Wrzesień 2011 – Wrzesień 2012
Realizacja zadań określonych poszczególnymi projektami zgodnie z harmonogramem przyjętym w Siedmioletnim Planie Inwestycyjnym	Wójt Gminy, Rada Sołecka, Parafia Rzymskokatolicka p.w. św. Andrzeja Ap	Do roku 2020

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI NAWARZYCE NA LATA 2012-2020

Tabela 8. Harmonogram monitorowania Planu Odnowy Miejscowości Nawarzyce

ZADANIE	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN REALIZACJI
Przedkładanie raportów z przebiegu realizacji projektów i zadań zamieszczonych w Planie Inwestycyjnym	Rada Sołecka	Raz w roku / w I kwartale/ na Zebraniu Wiejskim
Ocena realizacji Planu Inwestycyjnego.	Wójt Gminy	Przed sesją absolutoryjną każdego roku
Organizacja debat strategicznych z udziałem osób tworzących wcześniej program dla oceny jego aktualności.	Rada Sołecka	Raz na dwa lata

Ze względu na zmieniającą się sytuację społeczno – gospodarczą na skutek zdarzeń wcześniej nieprzewidywalnych lub z innych ważnych powodów Plan Odnowy Miejscowości Nawarzyce może zostać skorygowany w każdym z jego rozdziałów, o ile wniosek z uzasadnieniem złoży jeden z członków Rady Sołeckiej na ręce Przewodniczącego Rady Sołeckiej. Wniosek taki Przewodniczący Rady Sołeckiej poddaje procedurze uchwalania dokonywanego przez Zebranie Wiejskie i zatwierdzania przez Radę Gminy w formie uchwały.

Komunikacja społeczna (public relations) będzie miała na celu informowanie opinii publicznej poprzez przekazywanie powszechnej wiedzy o działaniach Unii Europejskiej, o wdrażaniu i wykorzystaniu środków wspólnotowych, o korzyściach płynących z członkostwa, o budowaniu pozytywnego wizerunku podmiotów zaangażowanych w proces wdrażania pomocy – w zakresie związanym z realizacją Planu Odnowy Miejscowości Nawarzyce. Komunikacja społeczna będzie polegać na :

- **zapewnieniu powszechnego dostępu do informacji o możliwościach ubiegania się o wsparcie ze środków funduszy strukturalnych na realizację projektów, służących rozwojowi regionalnemu dla wszystkich grup docelowych z terenu Gminy,**
- **zapewnieniu informowania opinii publicznej o zakresie i wymiarze pomocy wspólnotowej dla poszczególnych projektów i rezultatach działań na poziomie Gminy i sołectwa,**
- **inicjowaniu dodatkowych działań promocyjnych o zasięgu lokalnym,**
- **zapewnieniu współpracy z instytucjami zaangażowanymi w monitorowanie i realizowanie Planu w zakresie działań informacyjnych i promocyjnych poprzez wymianę informacji i wspólne przedsięwzięcia,**
- **wykorzystaniu nowoczesnych źródeł przekazu i nowoczesnych technologii, m.in. takich jak np. Internet w celu promocji Planu oraz usprawnienia komunikacji pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w realizacji Planu.**